

УДК 006.06

ЗАСТОСУВАННЯ ЄВРОПЕЙСЬКИХ ПРИНЦИПІВ ТА ПІДХОДІВ В СФЕРІ СТАНДАРТИЗАЦІЇ

Г.І. Хімичева, доктор технічних наук, професор
Київський національний університет технологій та дизайну

Д.В. Пащенко, магістрант

Київський національний університет технологій та дизайну

Ключові слова: принципи стандартизації, Кодекс добросовісної практики, технічні регламенти.

Основна мета європейської стандартизації полягає у визначенні добровільних специфікацій (технічних умов) щодо технічних або якісних показників, яким повинна відповідати існуюча або майбутня продукція, виробничі процеси або послуги.

Згідно СОР Європейська стандартизація базується на наступних принципах: послідовність, прозорість, відкритість, консенсус, добровільне застосування стандартів, незалежність від особистих інтересів, ефективність. Цим займаються такі європейські організації зі стандартизації, як: Європейський комітет з стандартизації (CEN), Європейський комітет з стандартизації в галузі електротехніки (CENELEC), Європейський інститут з стандартизації в галузі телекомунікації (ETSI).

На міжнародному рівні при розробці нормативних документів Європейська стандартизація співпрацює з наступними організаціями: Міжнародною організацією з стандартизації (ISO), Міжнародною електротехнічною комісією (IEC), Міжнародною спілкою електрозв'язку (ITU). Тому виходячи з вище наведеного, на сьогодні в Україні, пріоритетами в сфері стандартизації є:

- відкритість та прозорість процедур розроблення і прийняття національних стандартів з урахуванням інтересів усіх заінтересованих сторін;
- неупереджене прийняття національних стандартів на засадах консенсусу;
- добровільне застосування національних стандартів;
- адаптація до сучасних досягнень науки і техніки, сприяння впровадженню інновацій та підвищення конкурентоспроможності продукції вітчизняних виробників;
- пріоритетність прийняття в Україні міжнародних і регіональних стандартів;
- прийняття і дотримання Кодексу добросовісної практики з розробки, прийняття та застосування стандартів відповідно до Угоди Світової організації торгівлі про технічні бар'єри у торгівлі.

Кодекс добросовісної практики з розробки, прийняття та застосування стандартів базується на тому, що:

- надання товарам, що походять із території будь-якого іншого Члена СОТ, режиму не менш сприятливого, ніж той, що надається аналогічним товарам вітчизняного походження та аналогічним товарам, що походять із будь-якої іншої країни;
- стандарти не повинні розроблятися, прийматися і застосовуватися у спосіб, метою або наслідком якого є створення не виправданих перепон для міжнародної торгівлі;
- за основу для розроблення національного стандарту мають братися міжнародні стандарти, які вже існують або їх проекти, коли їх розробка завершується;
- уникнення дублювання робіт із стандартизації своєї країни або з роботою відповідних міжнародних чи регіональних органів стандартизації;
- докладати максимум зусиль для досягнення консенсусу;
- принаймні кожні шість місяців орган стандартизації повинен публікувати робочу програму;
- перед прийняттям стандарту орган стандартизації повинен надати термін, для подання зауважень до проекту стандарту зацікавленими сторонами;
- відразу після прийняття стандарту він повинен бути опублікований.

Таким чином Україна поступово реалізує європейські підходи в сфері технічного регулювання шляхом гармонізації європейських стандартів, скасуванням конфліктних національних стандартів (розроблених до 1992р. міждержавних стандартів GOST/ГОСТ) та розробленням технічних регламентів відповідним регламентам ЄС.

Список використаних джерел

1. Закону України «Про стандартизацію» від 11.09.2019.
2. Усунення технічних бар'єрів у торгівлі товарами та послугами. Гармонізація процедур сертифікації та стандартизації в Україні та ЄС. Європейська інтеграція та Україна. Навчально методичний посібник. – Київ. – 2002. – С.179-198 (у співтоваристві).
3. Політика у сфері подолання технічних бар'єрів у торгівлі: стандартизація та оцінка відповідності. – К.: Держспоживстандарт України, 2006. – 126с.
4. Світова організація торгівлі. Довідник про Угоду ТВТ // Інформаційний бюлетень з міжнародної стандартизації. За сторінками зарубіжних джерел. – К.: Держспоживстандарт, 2006. - №2.
5. Віткін Л.М. Міжнародне співробітництво у галузі технічного регулювання / Л.М. Віткін, С.В. Євдокимова, І.А. Полякова // Стандартизація, сертифікація, якість. – 2006. - №4.